

І. Д. Гамкало

Ейхенвальд Антон Олександрович

ЕЙХЕНВАЛЬД Антон Олександрович (Эйхенвальд Антон Александрович; 01(13). 05. 1875, Москва – 18. 10. 1952, Ленінград, нині С.-Петербург) – російський композитор, диригент, режисер, педагог. Брат О. Ейхенвальда. Нар. арт. Башкир. АРСР (1945). Закін. Моск. училище живопису, скульптури та архітектури (1892; кл. *В. Полєнова* та *В. Маковського*). Музику вивчав у М. Кленовського (гармонія), *С. Танєєва* (поліфонія), *М. Римського-Корсакова* (інструментування). Брав участь в етногр. експедиціях, записав понад 4 тис. мелодій народів Поволжя. Від 1894 – хормейстер, згодом диригент, реж. і антрепренер опер. труп у Росії, зокрема від 1906 – гол. диригент Саратов.-Харків. рос. опери (від 1907 – у Харкові). В опер. товаристві, яким керував у Тифлісі (нині Тбілісі), як реж. Е. поставив оперу *В. Гартевельда* «Пісня торжествуючого кохання»; там само поставлено під диригуванням автора оперу *Б. Яновського* «Сестра Беатріче» (обидві – 1910). Водночас викладав у муз. училищах Казані, Саратова, Тифліса, Пермі, Уфі, Самари, Ашґабата, Одеси, Харкова. Від 1922 – співроб. Держ. інституту муз. науки (Москва). 1924–28 як диригент працював у Франції, Бельгії, Швейцарії. Від 1928 – диригент Середньоволз. крайової опери (Самара); 1934–37 – співроб. Туркмен. НДІ (Ашґабат). Від 1944 – голова Куйбишев. (нині Самара) організації СК РРФСР, водночас 1948–49 – гол. диригент театру опери та балету. Як диригент поставив в Одесі оперу «Каморра» *Е. Еспозіто* (1913), як диригент і реж. – оперу «Ріпка» *В. Сокальського* (1914); там само відбулася прем'єра балету *Е. «Ялинка, або Зима»* (1913). Був першим муз. постановником в Україні опер *М. Іпполітова-Іванова* «Ася» та «Зрада» (обидві – Харків, 1912).

Основні твори

опери – «Степ» (1928, 2-а ред. – 1930, поставл. 1931 у Середньоволз. крайовій опері), «Мерґен» (1940), «Ашказар» (1944; обидві – Башкир. театр опери та балету, Уфа); балет «Жар-птиця» (1924, Париж); муз. комедія «Тютюновий капітан» (1942, Куйбишев. театр опери та балету); кантати, симф. твори, струнні квартети, романси, обробки нар. пісень.

Рекомендована література

1. С. Т. Славный юбилей (к 75-летию А. А. Эйхенвальда) // Сов. музыка. 1950. № 7.

Бібліографічний опис:

Ейхенвальд Антон Олександрович / І. Д. Гамкало // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-18642>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).